

Gezonde Basisschool van de Toekomst in volgende fase

Na ruim vier succesvolle jaren, kwam er op 31 december jl. een einde aan het project 'de Gezonde Basisschool van de toekomst' (GBT). U was hier als partner direct, of via ons netwerk nauw bij betrokken. Deze korte nieuwsbrief is bedoeld om u bij te praten over de stand van zaken met betrekking tot de continuering van de GBT-locaties in Landgraaf en Brunssum en de opschaling van het concept in de rest van de provincie. De termijnen en data die in deze nieuwsbrief genoemd worden zijn, in verband met de maatregelen rondom de Corona uitbraak, mogelijk niet definitief. Mochten er de komende maanden wijzigingen optreden, dan zullen wij dat opnieuw naar u communiceren.

Wetenschappelijke resultaten

Hoewel de wetenschappelijke evaluatie van het laatste projectjaar op dit moment nog afgerond wordt, laten de tussentijdse resultaten zien dat het in stand houden en opschalen van de GBT wenselijk en noodzakelijk is. Op de betrokken interventiescholen is het BMI van leerlingen verbeterd, is het voedingspatroon verbreed en gezonder geworden en zijn de frequentie en intensiteit van bewegen tijdens de schooldag toegenomen. Opmerkelijk was dat het BMI van leerlingen op de controlescholen in dezelfde periode iets slechter is geworden. Als we de trend van overgewicht en ongezondheid willen doorbreken is niets doen geen optie.

Naar verwachting worden in het late najaar van 2020 de laatste wetenschappelijke resultaten opgeleverd. Tijdens een grote landelijke conferentie op 22 september aanstaande in de Maaspoort in Venlo zullen deze resultaten gepresenteerd worden. De uitnodiging voor deze conferentie volgt.

Opschaling in Parkstad

Op 1 januari hebben de lokale overheden in Brunssum en Landgraaf de financiering van de GBT-scholen in hun gemeente tijdelijk overgenomen. Op die manier werd voorkomen dat scholen, in afwachting van andere financiering, niet door zouden kunnen gaan als GBT. Tegelijkertijd heeft de stadsregio Parkstad de ambitie geformuleerd om in het kader van de Regiodeal Parkstad de opschaling naar negen GBT-scholen mogelijk te maken. Deze opschaling, die gestalte krijgt in Heerlen, Kerkrade, Brunssum en Landgraaf, wordt op dit moment voorbereid en zal in de loop van het schooljaar 2020-2021 op de scholen starten. In deze opschaling worden ook de twee beweegscholen in Landgraaf en Brunssum meegenomen. Op beide scholen zijn al eerste stappen gezet om draagvlak onder team en ouders te verwerven. De komende maanden zal dit proces verder gestalte krijgen. De opschaling zal niet bij aanvang van het nieuwe schooljaar gerealiseerd zijn. Naar verwachting starten nieuwe locaties in Parkstad in januari 2021.

Naast de grotere gemeenten, hebben ook de landelijke gemeenten in en rondom Parkstad nadrukkelijk belangstelling voor het concept van de GBT. Met scholen in Simpelveld en Bocholtz wordt al gesproken over de mogelijkheden om aan te haken. Met de gemeenten Beekdalen en Gulpen –Wittem zijn verkennende gesprekken gevoerd.

Opschaling in Limburg

Buiten Parkstad krijgt de GBT gestalte in Venlo. Hier zijn scholen meegenomen in een inspiratiesessie. Naar aanleiding van deze sessie hebben vijf scholen kenbaar gemaakt om vervolgstappen te willen zetten. De teamsessies met deze scholen waren al gepland, maar zijn even doorgeschoven in verband met de Corona maatregelen in het onderwijs.

De Rabobank Venlo heeft het initiatief genomen om een brede leefstijl interventie op te zetten onder de naam Food=U. Ook deze interventie stimuleert scholen actief om door te groeien naar de

volledige GBT. In de gemeente Peel en Maas tenslotte werken scholen van scholenkoepel Prisma aan de uitwerking van de GBT. De universiteit Maastricht doet hier een door de provincie Limburg ondersteund implementatieonderzoek.

Landelijke initiatieven

Naast de initiatieven in Limburg, is ook de landelijke overheid inmiddels aangehaakt bij de GBT. Het ministerie van OC&W heeft in het kader van de Gelijke Kansen Alliantie (GKA) voor twee schooljaren middelen beschikbaar gesteld voor GBT-scholen in Maastricht, Sittard-Geleen en Heerlen. Ook op deze drie scholen is de voorbereiding van de start inmiddels in volle gang.

Paul Blokhuis, staatssecretaris van VWS, heeft daarnaast aan de Universiteit Maastricht, de stad Amsterdam en Wageningen Universiteit de opdracht gegeven om samen met het RIVM te onderzoeken wat de opbrengst van de verschillende in ons land uitgevoerde projecten met betrekking tot voeding en beweging op school is. Dit korte onderzoek, dat afgerond wordt in september 2020, moet ook een beeld geven over de economische potentie van ontwikkelingen als de GBT. Het resultaat zal de staatssecretaris gebruiken om eerder gestelde Kamervragen over dit onderwerp te beantwoorden. Daarmee staat de GBT ook nadrukkelijk op de politieke agenda, hetgeen van belang is met het oog op de tweede kamer verkiezingen in 2021.

Een nieuwe organisatiestructuur

De opschalingsinitiatieven in de provincie leiden tot de behoefte aan een nieuwe organisatiestructuur waarin kennis gedeeld kan worden, waarbinnen het mogelijk wordt om scholen te ondersteunen en waarbinnen gezocht kan worden naar financiële mogelijkheden en schaalvoordelen. Een kwartiermaker bereidt deze organisatiestructuur voor en naar verwachting zullen scholen ruim voor de zomervakantie aan kunnen haken.

Als rechtspersoon wordt waarschijnlijk gekozen voor een stichting die voor de hele provincie gaat werken, met daaromheen per regio georganiseerde netwerken van scholen en partners. Het bestuur van de stichting wordt opgezet als een groeimodel. In eerste instantie is voor de korte termijn gekozen voor een klein bestuur waarin alleen de kernpartijen zitten die ook nu de dagelijkse leiding van de GBT vormen. Dit bestuur wordt daarna uitgebreid met vertegenwoordigers die op inhoud de stakeholders vertegenwoordigen. Definitieve besluiten over vorm en governance van de stichting zijn nog niet genomen. Als dit wel het geval is, zullen wij u ook hierover informeren.

Tot slot

Tot aan de jaarwisseling liepen de initiatieven die moesten leiden tot het in stand houden en opschalen van de GBT uitstekend. Steeds meer partijen zien het voortbestaan van de GBT ook als hún verantwoordelijkheid en dat heeft geleid tot concrete (met middelen ondersteunde) initiatieven. De Coronacrisis zorgt mogelijk voor vertraging in de realisatie van deze en van nieuwe initiatieven. Toch zitten we niet stil. Gespreken en overleggen gaan zoveel mogelijk digitaal door en zelfs nu, onder deze moeilijke omstandigheden, maken nieuwe partijen kenbaar aan te willen haken. Daar waar er nieuwe ontwikkelingen zijn houden wij u uiteraard op de hoogte.